

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emorie
Lorenz, Heinrich Schalek & Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-köru).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în lume de 41
Abonamente pentru Anstro-Ungharic
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 123.

Brașov, Sâmbătă 4 (17) Iunie.

1905.

Jertfe pentru cultura națională.

(st.) În ziua de 11 Iunie s'a serbat în Linz jubileul de 25 ani al ligei școlare germane (deutscher Schulverein), despre care s'a mai făcut amintire în colonele țiarului nostru.

Un număr imosant de 654 delegați, reprezentând 382 secții, au participat la adunarea generală a XXV a acestei ligi și nu numai Germanii din Austria, ci și cei din Germania au ținut să fie reprezentați la serbare. Din partea ligei generale școlare din Germania erau de față delegați din Berlin, Konstanz, Dresda și Stuttgart. Era de față tot din Germania și o damă, delegată a secției femeilor din Dresda, luând chiar cuvântul și dând probă splendidă, că pe când alte compatriote ale ei alergă după chimera în veci nerealisabilă a „emancipării“, există pe de altă parte numeroase femei germane, cari au inimă caldă pentru interesele primejdite ale limbii și națiunii lor.

Căci nu se poate tăgădui, liga școlară germană înființată înainte cu 25 ani a resărit dintr'o necesitate primejdiosă. În multe părți ale Austriei și cu deosebire ale Boemiei, unde elementul german răsleşte în pericol de a fi copleșit de elementul slav, statul, în urma concepțiunii mai liberale ce domnesce dincolo de Laita în cestiunea naționalităților, nu se simte în drept a susține școli germane. Cine se îngrijescă deci de instrucția și educația generațiilor tinere în spiritul și tradițiile străbunilor, decât nu liga înființată din inițiativă privată și întreținută cu jertfe inspirate de dragostea de neam?

Cu cât însă primejdia desnaționalisării enclavelor germane este mai iminentă, așa încât școlile germane din Praga și suburbii sunt mereu amenințate de a fi închise; cu cât expansiunea Cehilor este mai impetuoasă, până a reclama înființarea de școli cehe în toate suburbiile Vienei, cu atât entuziasmul și spiritul de jertfă al patrioților germani devine mai viu. Liga școlară germană astăzi dispune de un budget de aproape 1/2 milion corone pe an, fondul iubilar adunat în câte-va luni atinge cifra de 1/2 milion, legatele și fundațiunile anuale se urcă la sute de mii, și, ceea-ce este mai important, organele clericale germane, până acuma ostile acestei ligi, din incidentul serbării jubilară din Linz au salutată cu bucurie activitatea ei.

La alt loc al numărului nostru de azi raportăm despre adunarea generală a „kulturregyletului“ ardelean. Tot un fel de „Schulverein“ este și acesta, întru cât el și-a pus ca țintă principală răspândirea culturii maghiare, prin școli. Și nu este decât cu patru ani mai tânără liga maghiară, decât cea germană. Adunarea dela Ibașfalău ținută la 12 Iunie a fost a XXI. Nicăi nu mai începe în doială, această s'a înființată la timpul său după modelul german. Firesc, decât cercetăm scopurile celor două ligi, vom găsi o deosebire esențială. Pe când

aceea s'a înființat cu scop de a salva ceea-ce este amenințat și a conserva ceea-ce nu este încă pierdut, acesta s'a înființat cu scop de a „răspândi cultura maghiară“, a premia pe cei ce colaborează la această răspândire, a pune umărul în sfârșit la crearea idealului despre care visază cu mic cu mare între Maghiari: „statul unitar național maghiar“.

Nu e vorba, în timp de 21 ani au mai slăbit avânturile începutului, dér nu se poate tăgădui, că spiritul de jertfă este încă viu la Maghiari. Kulturregyletul a jertfit în cele două decenii peste 2 milioane de corone, budgetul anual face 167.000 corone, ér anul trecut o doamnă patriotă din Aiud a lăsat ligei maghiare un legat de 160.000 corone. Averele ligei astăzi întrec suma de 3 milioane corone.

Noi Români nu avem ligi, cari să lucreze în stil mare pentru dezvoltarea culturii române. Ceea-ce avem este „Asociațiunea“ noastră cu secțiile ei și c'un număr forte restrins de membrii. În timp de aproape o jumătate de secol ea n'a putut aduna nicăi a treia parte cât a adunat d. e. Kulturregyletul în 20 de ani.

Totuși a făcut și „Asociațiunea“ pe cale pacinică și fără mult tărăboiu câte ceva. Serbările, ce se vor ține în August la Sibiu vor fi un fel de dovadă publică despre ceea ce am fost în stare să prestăm și noi în împrejurări neasemănate de grele pentru literatura și cultura poporului nostru. Inaugurarea casei naționale și a museului vor fi privilegii de serbare și pentru noi și îndemn în același timp pentru nouă efortări pe terenul conservării și dezvoltării culturii noastre. Secțiile „Asociațiunii“ au început a desfășura o activitate mai intensivă, purtând făclia culturii în straturile poporului. Și decât ar fi clipe de în doială și descurajare pentru unii său alții, exemplele schițate mai sus, ne pot servi de incurajare, ca să ne nu ne oprim în mijlocul drumului.

Brașov, 3 (16) Iunie.

Cabinetul Fejervary. Din Viena se telegrafiază, că baronul Geza Fejervary a sosit erî (Joi) în capitala austriacă și a fost primit într'o audiență de 1 1/2 oră la palat. Cu ocaziunea acesta Fejervary a prezentat monarhului spre subscriere documentele necesare la numirea noului cabinet. Majestatea Sa l'a însărcinat formal pe Fejervary cu formarea cabinetului.

Noul guvern, după cum se anunță din Budapesta, se va prezenta Miercurea viitoare în camera deputaților și în camera magnaților. Încă înainte de prezentare, membrii noului guvern își vor ocupa funcțiunile.

O voce rusescă despre România. Țiarul rusesc „Petersburgskie Viedomosti“ publică sub titlul »Semn réu« un articol remarcabil asupra succesului diplomatic al României în Macedonia. Țiarul rusesc dice că »cestiunea Cuțo-Vlahilor trebuie privită din alt punct de vedere, căci arhiepiscopul diplomat regele Carol ne-a învățat atât pe

noi, cât și pe Europa, că scie perfect a alege momentul oportun pentru a face presiune, fie chiar într'o formă tranșantă.“ Țiarul rusesc spune apoi, că nu e de loc cestiune de viitorul Cuțo-Vlahilor, ci că pe orizontul Macedoniei a apărut un nou factor, care cu energie și hotărîre își declară existența. »Trebuie să ne gândim bine — continuă țiarul rus — la impresiunea, care s'a produs în Europa prin conduita hotărîtore a României amice. Pe cât noua situațiune creată de România este la îndemâna diplomației europene, ne cam pot esplica evenimentele din Maroc, cari, precum se scie, au arătat tuturor, că a sosit momentul a pescui în apă turbure fără nicăi un risc. Deja la 1866 regele Carol a făcut, ca să pricepem perfect de bine, că el nu e un aventurier politic la porțile peninsulei balcanice. Nu! Pasul hotărîtor al României maschază nisce factori, cari sunt cunoscuți numai regelui Carol. Acești factori sunt mult mai tari de cât mica Românie, a cărei poziție geografică nu-i permite a se lua serios la certy cu Pôrta. Precum înțelegem noi, și o spunem franc, România de astă-dată a jucat rolul de sentinela înaintată a Europei în peninsula balcanică. Și când dicem a Europei, înțelegem Europa centrală.«

Epilog la concursul de Gimnastică din Budapesta.

Brașov, 1 (14) Iunie.

Slăbiciunile noastre, ce se manifestă prea des față cu toate cauzele românesce, nu sunt de erî séu de alaltă-eri; ele au esistat din vechime și vor esista până ce va sosi odată și pentru noi Români timpul mult dorit, când conștiința demnității naționale va pute emula cu caracterul firm național al bărbaților noștri. Dér era un timp, nu tocmai îndepărtat, când aceste slăbiciuni se ascundeau cu orecare sfielă dinaintea ochilor publicului celui mare român și când aceia dintre bărbații noștri, cari cădeau jertfă păcatului avitic, aveau cel puțin atâta respect de presa națională română devotată cauzelor noastre publice, încât, decât erau desaprobați séu dojeniți din partea ei, se mărgineau a se apăra cum puteau în mod cuviincios, fără a deveni agresivi séu chiar obraznici.

De cât-va ani încóce vedem cu durere, că nu mai este așa și că sfiala aceea față cu judecata publicului mare românesc începe a face loc unei cinice desconsiderări a ei, unei ignorări și desprețuirii intenționate și voite a tot ce în creerii zăpăciți ai egoiștilor și oportuniștilor „erei noue“ apare un lucru învechit și netrebnic.

N'am fi cređut nicăi-odată, că fôia bisericescă-politică din Blașiú „Unirea“, care în timpul din urmă s'a alăturat și ea cu trup și suflet la noul curent oportunist, va fi în stare să ajungă în halul de a deveni deponitarul necuviințelor unor ómeni preținși „ai timpului“, cari în egoismul lor merg până a-și face reclam din lipsa lor de demnitate și de pudóre națională.

Cei ce au cetit întimpinarea din numărul dela 10 Iunie al „Unirei“ din Blașiú, relativă la atitudinea țiarului

nostru în afacerea escursiunii gimnastice la Budapesta a echipei de elevi ai gimnasiului din Blașiú, vor recunoșce, că autorul acestei bádărâni, unice în felul ei, trebuie să fie înșirată în clasa rătăciților, de cari am vorbit mai sus.

Ce vrea acest mameluc al directorului Hossu cu erupțiunile sale pătimașe și ridicole contra „Gazetei“? Vrea să ia în bătaie de joc motivul ce ne-a îndemnat a desaproba escursiunea fără de nicăi un rost, de care vorbim?

Așa se vede, căci dela început până la sfârșit ia în ris și în batjocură țiarul nostru, pentru-că n'a făcut ca redacția fôiei de reclam române din Budapesta, care a aflat numai cuvinte de laudă și de lingușire față cu cei ce au pus la cale această escursiune. Cetitorii „Gazetei“ sciu din vechime, că noi nu avem obiceiul de a profera laude intempestive și nemeritate, ér cât pentru lingușiri, mărturisim, că cu propria noastră pagubă n'am putut să le aflăm nicăi-odată compatibile cu demnitatea noastră și cu scopul ce-l urmărim.

Decă amintita fôia a avut „cel mai nemijlocit privilegiu de a reprobă participarea Blășenilor la concurs“, această o privește pe ea și pe cei ce sunt așa de mulțumiți cu ea; ér noi, ca nisce incorigibili cu ideile noastre învechite și intransigente, ne mulțumim pe deplin a persevera în vederile și în judecata noastră despre aceea ce este cu cale și ce nu poate fi cu cale în trebile noastre școlare.

Autorul articolului din „Unirea“, se vede a fi fost și el unul dintre aceia, căroră le-au ars așa de mult călcăiele, ca să mergică să asiste la tãmbălăul din Budapesta aranjat de Berzeviczy. Am puté, decât am fi réutăcioși. să-i dicem cu cuvintele ce le folosesc față de noi, în sens ironic: Felicitările noastre! Dér nede-datăi cu lingușirile și obicnuiți în cauze publice românesce a nu cruța pe nimeni, când se pune curmeziș în calea lor, trebuie să i spunem verde, că nu-l putem nicăi decum felicita pentru escursiunile sale în contra simțului public românesc, căruia țiarul nostru i-a dat, credem, cea mai legitimă espresiune.

Nu-l putem felicita nicăi pentru réul gust, ce l'a avut a contrapune vederilor noastre pretinsele vederi ale cousistorului și mai ales ale direcțiunii și ale corpului profesional dela institutule din Blașiú, cari „diferă de acelea ale intransigenței absolute.“

În orbia patimei sale autorul întimpinării din „Unirea“ nu simte și nu vede, că prin această antitesă se tradéză el însuși și tradéză pe cei de o părere cu densus, căci ne spune cu alte cuvinte, că la escursiunea din cestiune s'a tratat de o nouă concesione.

Pentru-ce, pe ce basă și cu ce scop? Ca să se arate mai patrioți și mai gata de serviciu, decât frații lor dela celelalte școle românesce, și decât compatrioții lor de la școlile săsesce? Ori ca să dovedescă că ei „nu fac politică și n'au menirea a creșce bărbați politici?“

Noi tocmăi de aceea am trebuit să desaprobam pasul domnilor lor, pentru-că printr'ensulei s'au vîrit de-a dreptul în politică și au provocat în presa șovinistă o nouă discuțiune politică păgubitoare școlilor noastre și ale celorlalte naționalități.

Orî d'ora nu însemnă a sgândări pasiunile politice ale adversarilor noștri, când le dai ocașiunea să facă mputări celei mai vechi școle românești, că nu-și crește elevii în spirit destul de patriotic, deorece decă vin la concursul școlilor maghiare nici nu pot să-și casce gura când se cântă mnurile naționale maghiare? N'a susținut d'or' „Magyar Hirlap“, că din cauza acésta s'a produs o amărăciune mare între Maghiarii prezenți, la care a participat cu prisos și ministrul Berzeviczy? Póte că păruiala, pe care f'ia șovinistă o pune în legătură cu acésta amărăciune, se nu se fi întemplat séu se nu se fi petrecut așa cum e descrisă acolo. Noi, cum recunósce și „Unirea“, am tras la indoială esactitatea tuturor afirmărilor lui „M. Hirlap“. Una însă n'am putut, nu ne-a fost permis să tragem la indoială, că adevă cei 20 elevi din Blășiú n'au cântat dimpreună cu școlarii maghiari cântecul lui Kossuth etc.

Intrebăm dér, la rëndul nostru, de ce au fost aduși acești școlari români în situația penibilă, care a putut provoca numai nemulțumiri în contra lor? De ce forțarea unui lucru, care nu era la loc din nici un punct de vedere; nu, fiindcă a fost numai un concurs al școlilor maghiare și în deosebi a școlilor de stat maghiare. Nici măcar tóte gimnasiile maghiare n'au fost reprezentate. Dintre școlile secundare romano-catolice din Ardeal n'a luat parte nici una. N'au luat parte gimnasiile confesionale nemaghiare. Ce au căutat dér acolo cei dela Blășiú?

Dice autorul, că el și cu cei de o vedere cu el dela institutele din Blășiú, nu vor să facă politică, ci numai educație națională.

Am voi să scim, ce înțelege sub educație națională?

Noi așa scim, că a face educație națională însemnă a cultiva în elevi simțul iubirei de patrie și de neam, admirațiunea pentru virtuțile propărinților și însuflețirea pentru munca asiduă în agrul culturai brăzdat de ei. A voi să simulezi însă un patriotism, care te mână în direcții cu totul contrare de acésta țintă, nu póte fi sub nici un raport educație națională.

Cei-ce au suprimat serbarea jubilară a gimnasiului din Blășiú și pórtă pe bieții elevi pe la icónele unguesci pentru a păre mai puțin întransigenți — aceia, ierte-ne, și-au pierdut dreptul de a mai vorbi de educație națională.

»Resistența pasivă« a unui comitat.

În adunarea generală de alaltăeri a comitatului Borsod s'a primit cu 94 contra 24 voturi o propunere a deputatului Bizony, în care se cere, ca comitatul să refuze încassarea dărilor, nevotate de dietă, și recruții. Comitatul va pretinde de la toți funcționarii comitatensii și de la primarii comunali, să nu esecute ordonanțele, ce eventual le va da viitorul guvern. Adunarea a decis, în fine, ca propunerea acésta să se trimită spre primire tuturor comitatelor din țără.

Regele Oscar al Svediei a publicat următórea scrisóre:

»Rebeliunea, pe care consiliul de stat și stortingul Norvegiei au s'vîrșit-o împotriva regelui séu și a națiunei-surorî, prin călcarea legilor sfinte întărite cu jurământ, au causat inimei mele o rană adăncă incurabilă. În mijlocul grijilor ce mi le-a pricinuit atitudinea acésta nelegală, mi-a

servit drept mângăiere nedescrisibilă faptul, că mi-s'au trimis mii de doveđi de fidelitate și iubire din apropiere și depărtare, dela bărbați și femei de tóte etățile și din tóte clasele populațiunei verbal, în scris și prin telegrame. Primițiți v'rog cu toții pentru aceste mulțumiri cele mai căldurose ale bătrânului vostru rege. Cuvintele acestea vi-le adresez cu inima înduioșată. Binecuvântarea lui Dumnezeu asupra poporului meu svedez. Acésta va fi rugăciunea cea mai ferbinte și mai intimă, pe care o voi adresa Atotputernicului în restul vieții mele.«

In Reichsrath-ul austriac redeschis după o pauză mai îndelungată la 14 Iunie, a venit la ordinea zilei proiectul de lege despre congruă. Conte Sternberg reproșeză guvernului, că sprijinesce organe de publicitate, cari insultă clerul. Datoria guvernului este nu numai a se îngriji de prosperitatea materială a poporului, ci a cultiva și interesele lui ideale. Biserica a fost întotdeauna o necesitate pentru omenire și va rămâne pururea. Deputatul Scheicher relevază, că clerul catolic este lipsit de orî-ce sprijin și expus insultelor socialiștilor. Deputatul socialist Schukmayer polemizează cu antevorbitorii, întrebînd expresiuni aspre la adresa lui Sternberg. Președintele Vetter regretă, că s'au întrebuitat expresiuni nepotrivite cu demnitatea camerei și declară, că proiectul se va da spre studiere comisiunei din ministerul cultelor, căci atât guvernul, cât și deputații sunt de acord, că situația materială a clerului trebuie ameliorată.

La sfîrșitul ședinței deputatul Schönerer își exprimă părerea, că nu trebuie să se constituie comisiunea cuotei, până nu se va fi constituit întăit în Ungaria. Cere rezolvirea motiunei sale prezentate în sesiunea acésta și adresându-se președintelui comisiunei Derschatta, întrebă decă e dispus a convoca de urgență comisiunea pentru a lua poziție în sesiunea alegerei comisiunei de cuotă? Ar fi timpul, ca comisiunea să se ocupe de acésta alegere, deorece ar fi o slăbiciune nemotivată față cu Ungaria, a face alegerea într'un timp, când dieta ungară încă n'a făcut acésta alegere și când matadorii majorității maghiare amenință, că Ungaria nu va acorda cuota necesară pentru acoperirea cheltuielilor comune.

Situația din Creta. Se telegrafizează din Constantinopol, că cu tótă opozițiunea principelui George al Cretei, Puterile protectore ale insulei Creta vor răspunde la memoriul adunării naționale din Therisso, deorece e redactat în termeni forțe moderate. Memoriul cere pentru Creta o pozițiune identică cu cea a Rumeliei orientale și reforma vamală. De altfel se supun voinței puterilor. Trupele englese continuă ocuparea punctelor importante din interiorul districtului Candia, ér cele ruse în districtul Rethimo.

Inchiderea sesiunei parlamentului român.

Éta textul mesagiului regal cetit la camera și senat pentru închiderea sesiunei parlamentare române:

Domnilor deputați!

Inchidénd întâia sesiune a acestei noué legislaturî constat cu deosebită mulțumire, că încrederea cu care am salutat pe reprezentanții națiunei, a fost întemeiată. Mai tóte proiectele cuprinse în mesagiul de deschidere s'au prefăcut în legi, mulțumită răvnei și patriotismului domnilor vóstre. Amintesc printre ele convenția de comerciú cu Germania, legile vămilor și recensământului, legea căilor ferate din inițiativă privată, legea privitoare la organizarea Inaltei Curți de Casație, și la înfrânarea arbitrarului administrativ și legile, cari au reformat în parte organizațiunea polițiilor și a comunelor rurale. Budgetul țerei pe anul 1906 a fost așezat pe temelie trainică. Nevoiți să sporiiți cheltuielile pentru apărarea națională, n'ați pre-

getat de a cere națiunei noue jertfe, cari cumpănesc veniturile cu cheltuielile, fără a turbura alcătuirea economică a țerei. Prin conversiunea unei părți însemnate a rentei ați îndeplinit un progres netăgăduit în opera întăriri creditului României și ați creat o rezervă pentru nevoile mereu crescénd ale statului.

În cursul acestei sesiuni am avut fericirea să vedem, că una din nusuințele de căpetenie ale regatului, deopotrivă îndreptățire a Românilor din imperiul otoman, supuși prea credincioși ai Majestăței Sale Sultanului, a făcut un pas hotărîtor înainte.

Lucrările s'vîrșite în acésta primă sesiune, îm dau credința, că întreaga legislatură va fi tot atât de rodnică. Astfel se va asigura opera neîntreruptă de întărire și de înălțare a statului român, care a fost și rămâne singura Mea grije chiar în ceasurile de mare durere, cari Mi-au dovedit încă odată, cât de adăncă și de caldă este dragostea cu care Mă înconjură iubitul Meu popor.

Vă mulțumesc pentru sprijinul pe care l'ați dat guvernului meu și rog pe Atotputernicul să reverse binecuvântările lui asupra scumpului meu regat.

Eu declar închisă sesiunea ordinară a corpurilor legiuitorie.

Carol.

Résboiul ruso-japones.

Negocierile de pace.

Ministrul afacerilor străine ruse a expus demersurile făcute de președintele Statelor Unite în vederea începerii unor negocierii pentru încheierea păcii.

Ca răspuns la comunicațiunea făcută în acest scop de președintele Roosevelt, ministrul afacerilor străine, din ordinul împăratului, a vestit pe ambasadorul american la Petersburg, printr'o notă, că Țara este forte mișcat de sentimentele exprimate de președintele Roosevelt și vede în acest fapt o nouă dovadă de amiciția tradițională dintre Rusia și Statele-Unite, precum și marea importanță ce președintele Roosevelt acordă, conform în totul cu vederile împăratului, păcii generale, atât de necesară progresului umanității întregi.

Cât despre o eventuală întrunire a mandatarilor ruși și japoneși, cari se examinează până la ce punct ar fi posibil pentru ambele puteri să elaboreze condițiunile păcii, guvernul imperial nu ar avea nici o obiecțiune de făcut contra unei astfel de lucrări, decă Japonia ar avea aceeași dorință.

Agentia telegrafică din Petersburg comunică o depeșă din Washington, inspirată de cercurile, cari sunt în raport cu ambasada rusă, spunénd că orașul Haga are cele mai mari șanse de a deveni locul de întâlnire al mandatarilor celor doi beligeranți, Haga fiind sediul tribunalului internațional de arbitragiu, ér nu capitala unei mari puteri și prin acésta mai liberă de influențe diplomatice de cât orî-ce alt oraș.

Agentia Reuter primesce din Tokio scirea, că ministrul japones la Washington Takahira, telegrafizează, că Nelidoff ambasadorul rus la Paris a fost numit delegat rus pentru tratativele de pace.

Decă se va propune Parisul drept sediu al tratativelor de pace, Japonessii vor refusa, de ore-ce Parisul este capitala statului aliat al Rusiei.

Până acum delegatul Japonessii n'a fost încă numit.

„Lokalanzeiger“ primesce din Petersburg următórea depeșă: Un însemnat bărbat de stat rus, a declarat, că acțiunea de pace a lui Roosevelt va avea un sfîrșit trist. Țarul a fost convins de consilierii săi, că puterile Japonessii s'au istovit cu desăvîrșire și abia așteptă să încheie pacea. Țarul va cunósce acum condițiunile de pace japoneze și se crede, că aceste vor avea un mare efect asupra lui. Țarul nu se va învoi odată cu capul să se derime fortificațiile de la Vladivostok și nu va primi nici condițiunile referitoare la Manciuria. Astfel nici n'are să vină rëndul la negocierile de pace serioase.

Situația în Manciuria.

Tóte telegramele sosite în timpul din urmă din Petersburg anunță, că în Manciuria se vor da zilele proxime lupte mari decisive. Corespondentul diarului „Temps“ a trimis alaltăeri următórea depeșă:

»Din Manciuria sosesc sciri estro-ordinar de grave. Un ofițer din statul maior

îmî comunică, că probabil tocmăi acum se dá o luptă mare. Japonessii vor să profite de situația strategică avantajóasă spre a impresura complet întreaga armată rusescă. Japonessii au încunjurat deja mai multe pozițiuni de luptă ale Rușilor. La statul maior a sosit scirea, că forțe însemnate japoneze au sosit la Omobo, de unde vréu să impresore Kirinul. Cercurile din Petersburg nu sunt în clar cu aceea, decă Japonessii vréu să continue ofensiva, séu vréu numai să-și câștige pozițiunile favorabile înainte de începerea negocierilor de pace.

Și din Londra se telegrafizează, că o luptă mare decisivă se așteptă să urmeze cât mai curénd.

Generalul Linevici a telegrafiat Țarului următórele:

»În ziua de 11 Iunie st. n. trupele noastre au ocupat, după o scurtă ciocnire, satele Sitontai, Tșilipu și Tșakidzi. În aceeași zi am ocupat minele Teionhedzi, pe când Japonessii se retrăgeau spre sud-vest.«

Comandanții ruși contra păcii.

După o ultimă depeșă din Petersburg comandanții ruși din Manciuria au trimis Țarului o telegramă, în care protesteză contra încheierii păcii, căci pacea care s'ar încheia acum, ar fi umilitóre pentru Rusia. Comandanții accentuează, că armata rusescă manciuriană stă gata pentru momentul decisiv.

SCIRILE DILEI.

— 3 (1^a) Iunie.

Monumentul lui Lenau. A fost mai de multe ori vorbă în colónele diarului nostru despre acest monument. Lenau a fost un poet german și se numără între poeții cei mai buni germani ai secolului XIX. A fost născut însă în comuna Csatád (Toronto), o comună până în ziua de astăzi nemțescă. Cetățenii numitei comune au luat inițiativa, ca să ridice un monument lui Lenau chiar în locul născerii sale. Presa germană din patrie și străinătate a îmbrățișat și a început să sprijinésca ideea. Presa maghiară însă a protestat și la inițiativa lui Rákosi Jenő s'a format un comitet maghiar, care a luat asupra-și sarcina de a ridica monumentul acestui poet german — de origine maghiară. Și monumentul ridicat în asemenea condițiuni, a fost desvâlit Lună la Csatád în cadrul unor serbări cu caracter maghiar. Țeranii șvabi au fost puși să cânte »Isten áld meg a magyart«, scriitorul Herczeg, și el de origine șvab, a rostit o cuvântare maghiară, ér profesorul de literatură germană de la universitatea din Budapesta a ținut un discurs nemțesc. Amândoué discursurile au fost ținute în tonul adoptat de presa maghiară și care pe naționalitățile acestei patrii le califică de »Maghiari cu buze streine«. Un astfel de »Maghiar cu buze streine« a fost, după părerea lor, și Lenau. Firesce, că la dasvălirea monumentului au fost reprezentate tóte autoritățile ungare, au lipsit însă cu desăvîrșire reprezentanții literaturii germane.

Excursiunea în Stejeriș a școlilor noastre a fost favorisată de un timp admirabil. În órele de după prânț Stejerișul s'ëmăna unui adevărat furnicar de ómeni din tóte părțile sociale ale Românilor brașoveni, cari la joc séu la mesele întinse sub copacii umbroși se bucurau de animația generală ce domnea pretutinden. Timpul splendid a atras și o mulțime de străini, cari au grăbit să asiste la frumoasa serbare românescă. Accentele puternice ale muzicii militare variau plăcut cu cântecelele tarafurilor de lăutar și cu cântările vesele ce răsuna din tóte colțurile. S'a întins apoi o horă mare, mândră și voinicescă, care nu mai era să aibă sfîrșit. Era o bucurie și însuflețire, cum rar s'a mai vădut. Pe la órele 7 mulțimea a început să iee drumul spre casă, dér și pe la órele 9 séra puteai vedé încă singuratele grupuri coborînd drumul Stejerișului.

Serbarea cântăreților germani în Răs-nov. Duminecă se vor ține în Răs-nov serbări mari din incidentul sfîntirii de steag al reuniunei săsesce de cântări din aceea comună. Din acest incident vor sosi mai multe sute de cântăreți membrii ai reuniunilor de cântări germane din Bucuresci, Ploiești, Azuga, Cernăuți. Óspeții din România vor sosi Sâmbătă după amiază în Brașov și Duminecă dimineța vor pleca la Răs-nov cu trenul. În Răs-nov se fac pregătiri mari pentru primirea óspeților.

Expoziția artiștilor în vieță. La Ate-neu în Bucuresci s'a deschis expoziția artiștilor pictori și sculptori din țără. Din lucrările expuse, ministrul instrucțiunei pu-

blce va face arhizitiuni pentru pinacotecele din București și Iași, în marginele sumei de 7500 lei prevădută în budget. Ministrul instrucțiunii publice a numit o comisiune de cinci cu însărcinarea de a-l alege lucrările, ce vor fi cumpărate de ministeriu.

Expoziția din 1906. Ca loc pentru marea expoziție națională, ce se va ține în București în 1906, menită a pune în evidență progresele realizate în cursul a 40 de ani de domnie glorioasă a regelui Carol, s'a fixat cum se știe, definitiv câmpul istoric al Filaretului. Pentru amenajarea câmpiei de la Filaret în vederea ridicării expozițiunii, primăria capitalei va cheltui aproximativ o sumă de 300.000 lei. În primul rând se vor deschide două nouă străde — astfel ca expoziția să fie cuprinsă într'un patruleter — se va face canalizarea întregii câmpii și plantațiile generale. Studiile pentru amenajarea câmpiei Filaretului au început.

Amănunte asupra asasinării lui Delyannis. Etă amănunte complete asupra asasinării primului ministru grec: Delyannis eșise la orele 5 de la ministeriu de interne spre a se duce la ședința camerei. El era însoțit de servitorul său Jannis. Primul ministru urcă scara cea mare a camerei spre a intra în sala de ședință, salutat de numeroși deputați; sosit în capul scării, unde stau soldații gardei parlamentare, fu încunjurat de alți deputați, cari îi făcuseră ovații pentru atitudinea lui față de grevele impiegaților poștali și telegrafici. Printre acei deputați se amestecase asasinul Jekaris. El se apropie de Delyannis, îi luă mâna și i-o sărută în semn de venerație. În același timp scose cu cealaltă mână din buzunarul dinăuntru al hainei un cuțit cu două tăisuri și îl implantă cu toată puterea până în pârsele, în pânțele primului ministru. Delyannis se clătina și se dete înapoi șoptind: — »M'a asasinat; e un impieगत poștal.« Pe când servitorul primului ministru primia în brațe pe stăpânul său, care leșina, și îl ducea cu ajutorul câtorva deputați într'o sală de alături, alți deputați, soldații și câți-va înși din public se repeziră la asasin. Cu mare greutate soldații putură împedea publicul să nu-l pedepsescă pe loc. Tote încercările medicului de a salva pe rănit, fără zadarnice; s'a declarat o febră foarte violentă cu peritonită, de ore ce intestinale erau tăiate; la ora 6, adică o oră după comiterea atentatului, Delyannis își dete sufletul. Asasinul Jekaris este foarte cunoscut poliției ca jucător la noroc de profesiune. El a declarat la poliție, că a vrut să se răsbune pe Delyannis, care făcând să se închidă casele de joc, îi luase mijlocele de existență.

Din ordinul primului ministru, directorul poliției Papulas, nu numai că făcuse să se închidă toate casele de joc, dăr și arestase pe mulți indiviți cunoscuți ca jucători de profesiune.

Morțea baronului Nataniel de Rothschild. — Marți noapte la ora 1, a murit în palatul său din Viena baronul *Nataniel de Rothschild*, în vârstă de 69 ani. Defunctul era fratele lui Albert, șeful casei Rothschild din Viena. El era suferind de mai mulți ani, așa că era tot-deuna întovărășit de doctor în călătorii. Acum doi ani s'a dus într'o oază din deșertul Sahara și a locuit într'un cort, spre a face cură de aer și climă, dăr această i-a folosit puțin.

Testamentul milionarului Nataniel Rothschild se va deschide peste câte-va zile. După cât se afirmă, el ar fi lăsat o însemnată parte din averea sa pentru opere de binefacere. În afară de asta a lăsat ca funeraliile sale să fie foarte simple. Înmormântarea se va face astăzi, Vineri.

Capitalul societății »România« pentru explorarea și exploatarea terenurilor petrolifere ale statului român a atins, după cum se scrie din București, suma de 15 milioane lei. Subscrierile continuă.

Prințul Carol al României a fost promovat, pe baza esamenului depus în fața Regelui Carol, în clasa a două a școlii pentru fiii de militari din Iași.

Societăți pentru alungarea Grecilor din Bulgaria. S'au constituit la Sofia două societăți naționale bulgare, purtând numele de »Liga Națională« și »Patria«. În statutele acestor societăți sunt articole în cari se prevede, că societatea își propune să oblige pe toți Grecii să părăsescă Bulgaria. Membrii societății vor trebui să-și ia sarcina de a boicota complet pe Grecii în ceea-ce privește afacerile comerciale și rapoartele personale.

Sosirea la Lemberg a Șahului Persiei. Se telegrafiază din Lemberg că Șahul Persiei a sosit acolo într'un tren al curții, primit fiind cu onoruri militare. Șahul, care călătorește cu un fiu al său, cu un

nepot și 96 persoane cari îi compun suita, — printre cari se află ministrii, marele vizir, medici etc., — a descins la hotel George în mijlocul bubuitului tunurilor. Centrul orașului era împodobit cu drapele.

Victimile uraganului dela Constantinoopol. Uraganul ce a bătut în Constantinoopol a produs mari pagube și în parcul dela Yldiz-Kiosk. Gheretele sentinelor de lângă palatul imperial Tșirigan au fost aruncate în mare. Doi gardieni au fost uciși; alți opt au fost răniți. Casa directorului fabricii imperiale de porțelan, Wassiff-Pașa a fost dărâmată. Wassiff-pașa a fost ucis; alți membrii din familia lui au fost răniți.

Vase germane scufundate în cursul luptei navale. În cursul luptei navale din strîmtorea Coreei, cinci nave germane de transport, cu trei sute de omeni de echipaj, aflate din întâmplare pe teatrul luptei, n'au mai avut timp să fugă și s'au scufundat, fiind lovite de bombele vaselor beligerante.

Moneda de nikel. Ministrul român de finanțe a încheiat săptămîna trecută contractul pentru furnitura monedei de nikel perforate de 7.000.000 lei cu Monetăria regală a Belgiei. Operațiunea această va aduce Statului un beneficiu cu aproape 300.000 lei mai mare, decît cel prevădut de d-l ministru de finanțe.

Tinerimea din Maieru invită la producțiunea teatrală urmată de dans, care se va aranja Luni în 19 Iunie st. n. 1905 (a doua zi de Rosalii) în sala școlii comunale. Prețul de intrare: de o persoană sing. 1 cor. 40 bani, în familie 1 corónă. Venitul curat e destinat în favorul reuniunii de lectură din loc. Ofertele benevole se primesc cu mulțămintă și se vor publica.

Un accident îngrozitor. În orașul Reichenberg s'a întâmplat alaltăieri un accident îngrozitor la înmormântarea proprietarului Novak. Padimentul odăii, în care se aflau aședat catafalcul, prăbușindu-se, s'aciul împreună cu vre-o 30 persoane, ce se afla în odăe, s'au prăvălit la o mare adîncime în pivniță. Pompierii, sosiți imediat la fața locului, au lucrat timp de o oră pentru a pute scote pe cei nenorociți de sub ruine. Cele mai multe persoane s'au ales cu grave leziuni, ér cadavrul mortului a fost teribil desfigurat.

Musica orașului va da Sămbătă și Duminică s'era concerte la cafenea Neustädter, în cas de timp favorabil. Inceputul la 8^{1/2}. Intrarea liberă.

Pentru amatorii de fotografie. Aparate de fotografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparate pentru fot grafi la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL liferantul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică tonda* a la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, cuținînd prețurile gratis.

Adunarea generală a „Kulturegyletului“.

Luni în 12 Iunie, s'a ținut în Ibașfalău adunarea generală a XXI a »Kulturegyletului« ardelean. Din comitatele mai apropiate ale Ardealului s'au adunat aici numeroși reprezentanți ai administrației, inspectorii școlari etc.

Comitetul central din Clușii a plecat dimineața la orele 6.11 cu trenul accelerat. Cu totul erau 23 persoane, cără cari s'a mai alăturat Veres Dezső revisor financiar din Deși, va să dăcă cu totul 24 persoane. La stațiile intermediare s'au mai urcat în tren și alți kulturegyletiști, așa la Cucerdea 4 înși, între cari și președintele kulturegyletului contele Beldi. La Aiud 6 persoane, la Teiuș 2, anume inspectorul școlar al Hunedórei Rethi Lajos și Szana Zsigmond, directorul fabricii de chibrituri dela Timișóra, care a luat în antreprisă chibriturile »Emke«. Mai de parte din A.-Iulia 4 persoane, din D. St. Mărtin 20, între cari fișpanul comitatului br. Kemény și mai mulți funcționari, primari și notari, căci — după cum spune »Ellenzék«, — »viceșpanul Csató a lansat o circulară, ordonând a se lumina poporul, că societatea urmărește scopuri pacinice;« din Odorheiul s'ecuesc au venit 3 persoane, din Sighișóra 10, și anume: viceșpanul, inspectorul școlar, directorul financiar, vicedirectorul, judecătorul, vicejudecătorul, directorul școlii de stat cu doi profesori și conducătorea kișdedovului. Maghiarii din Brașov erau reprezentanți prin Dr. Vajna,

advocat și Dr. Zakariás, avocat și deputat.

Am reproduc numărul persoanelor după diarul »E—k«, care publică numele și caracterul, așa că se pôte vedé, că aproape exclusiv numai funcționari, inspectorii școlari, judecători și profesori dela școlile statului au dat contingentul participanților la această adunare.

În gara din Ibașfalău primarul Traianovits salută comitetul central relevând, că cetățenii acestui oraș »expus« întotdeauna s'au însuflețit pentru scopurile kulturegyletului. Răspunde contele Beldi, accentuând, că și el cunoște situația acestui oraș, care »în toate adversitățile și-a păstrat caracterul pur maghiar.« Intrând în oraș, convoiul se opri la porța triumfală, unde Dr. Issekutz președintele secției locale a rostit un nou discurs, spunend că scopul kulturegyletului nu e lupta între concetățenii, ci colaborare, ca să recunoscă misiunea cea mare a națiunii maghiare. Răspunde președintele central accentuând, că în sinul Kulturegyletului nu se face politică și chestie confesională. Ședința s'a ținut în sala primăriei, unde după lista publicată în »E—k« au participat ca privitori între alții și Dr. Ant. Csighi, profesor, Teod. Dragoș, I. Florian, Dr. Ládai și Dr. Al. Morariu.

În discursul de deschidere, președintele relevă că fondurile Kulturegyletului s'au sporit în cursul anului cu 103,264 coróna în numerar, plus moștenirea de 160,000 coróna dela Miksa Zsuzsanna din Aiud. Suma totală a fondurilor se urcă la 3,136,486 coróna, ér suma subvențiilor și ajutoarelor anuale face 167,904 coróna. În timp de 20 ani de când s'a înființat această societate, ea a cheltuit pentru scopuri culturale maghiare 2,100,989 coróna.

La propunerea avocatului Dr. Zakariás, președintele a adresat o telegramă de felicitare óspeților dela *Csatád* (comitatul Torontal), adunați acolo la desvélirea monumentului poetului german *Lenau*.

Un Archiducele Iosif

Numérose amănunte se publică din viața Archiducelui Iosif, din cari se vede, că repausatul a fost un bărbat cu inimă caldă și gata de a sări în ajutorul celor lipsiți, nu numai când i-se aducea la cunoștință lipsa, ci el însuși era care o căuta și descoperia.

Și nu făcea deosebire între clase sociale, séu națiunii. Archiducele avea în vedere numai omul și miseria lui.

Archiducele Iosif avea o venerațiune deosebită pentru părintele Kneipp din Wörishofen, a cărui cură a urmat-o timp îndelungat și prin care a scăpat de o bolă pe care nu o putuse alunga nici cu un fel de tratament.

Un amic ne povestese, că mai anii trecuți Archiducele fiind la Wörishofen, a făcut cunoștință cu un tiner preot român din Selagiu, care se dusesse acolo cu soția sa și cu o mătușă a acesteia. Toți trei erau suferinși. Archiducele aflând, că situația materială a preotului nu e tocmai splendidă, a ordonat în mod discret, ca să nu offenseze pe pacienți, ca întréga întreținere și tot tratamentul să li-se dea gratuit celor trei persoane. Încă și mai mult. Preotésa și mătușa ei, constatându-se, că au nevoie de operație, au fost trimise pe cheltuiala Archiducelui la Viena, unde consilierul de carte, Dr. Braun, cel mai renumit medic de femei din capitala Austriei, le-a esaminat și le-a făcut operație, scăpându-le de bolă. Ér mai târziu, când archiducele în calitate sa de comandant suprem al honveđimei a mers în inspecție la Zălau, și tatăl preotesei, tot preot în acele părți, a cerut să fie primit în audiență spre a-i mulțumi, a fost primit cu mare bunăvoință înainte de mulți alții, cari ceruseră audiență, înainte chiar de mulți demnitari, — ceea ce a stîrnit mirarea tuturor.

NECROLOG. Subscriși cu inima plină de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, preținilor și cunoscuților, că scumpa și neuitata noastră soție, fică și

nepotă **Silvia Cirlea n. Rusu**, după un morb greu, în etate de 42 ani, împărțită cu ss. sacramente, în 13 Iunie a. c. a încetat din viață. Rămășițele pămîntesci se vor transporta la Vidraséu, unde în 16 l. c. la orele 6 d. a. vor fi depuse spre vecinică odihnă în cripta familiară. Ușoră fie-i țărina și neuitată amintirea !!

Abrud, 13 Iunie 1905. Mihaiu Cirlea notar public regesc ca soț. Ioan Rusu sub-jude reg. în pensiuie și soția Elena Covaci ca părinți. Victor, Virgil și Aurel ca frați. Catița Popp n. Covaci și consoțul George Popp director de finanțe ca mătușe respective unchiu.

Literatură.

„Revista Idealistă“ nr. 4 din Aprilie 1905 are următorul sumar: 1. D-l D. Drăghicescu: Metoda activă, democratică, în sociologie (știință și practică socială). 2. D-l M. Strajan: Galileo Galilei (1564—1641) privit ca filosof. 3. D-l Edgar Th. Aslan: Fiica lui Radu-cel-Frumos (împrejurări și chipuri din trecut) urmare. 4. D-l Mihail Păsculescu: În cestiunea țărănescă. 5. A. Tchekhow: Révașul (nuvelă), traducere de Albatros. 6. Poesii: Gh. Silvan: Pro Patria; Eugenia Ștefănescu-Est: Argint de lună; Aengliu: Ei; I. C. Popescu-Polyclet: Bătrânul Chitarist (din viață). 7. D-l N. Zaharia: Cronica științifică (dubla personalitate). 8. D-l Ion C. Bacalbașa: Cronica Teatrală (Reforma legii teatrelor). 9. D-l Mihail G. Holban: Viața în țără și în străinătate. 10. Buletin literar și bibliografic (cărți și reviste române, cărți și reviste streine.)

Nr. 5 de la 5 Mai: 1. D-l Mihail G. Holban: Răspuns »Scrisórei deschise« a d-lui I. Chendi din »Voința Națională« de la 28 Aprilie 1905. 2. D-l Petru V. Haneș: D-l Vlahuță și limba literară. 3. D-l Mihăescu Nigrim: Londra. 4. D-l D. Drăghicescu: Metoda activă, democratică în sociologie (Știință și practică socială). 5. D-l Edgar Th. Aslan: Fiica lui Radu-cel-Frumos (împrejurări și chipuri din trecut) urmare. 6. D-l M. Strajan: Galileo Galilei (1564—1642) privit ca filosof (urmare). 7. Delacăsciore: Destinul (Fantasie). 8. Ion Măgură: Două scrisori. 9. D. M. Mărgăritescu: Cronica Musicală. 10. Poesii: Ana M. Holda: Du-te vântule; Zamfirescu: Angelus; Simina: În spre séră. 11. D-l Mihail G. Holban: Viața în țără și în străinătate. 12. Buletin literar și bibliografic (cărți și reviste române, cărți și reviste streine.)

ULTIME SCIRI.

Paris, 16 Iunie. „Temps“ confirmă scirea, că *Japonesii au luat ofensiva generală în Manciuuria.*

Stokholm, 16 Iunie. Regele Oskar a primit într'o audiență ce a durat 5 ore, pe agenții diplomatice ai Germaniei, Angliei și Rusiei.

Petersburg 16 Iunie. Amiralul Birilew a sosit la Wladivostok și a vizitat vasele din port.

Paris, 16 Iunie. Austro-Ungaria, Italia și America de nord au primit propunerea Sultanului din Maroc de a fixa o conferență internațională la Tanger, cu rezerva însă, ca și puterile direct interesate să primescă această propunere.

Budapesta, 16 Iunie. Negustorii de confecțiunii Neumann și Weiss au fost arestați pentru faliment fraudulos. Pasivul lor este de 300,000 cor.

Viena, 15 Iunie. În cercurile diplomatice de aici se vorbește, că Japonia e decisă a face pace și și-a moderat mult pretensiunile. Japonia cere: recunoscerea protectoratului asupra Coreei; retrocedarea Mancuiei Chinei; control internațional asupra drumului de fier din Asia orientală; la Port-Arthur nu ține, fiind-că cercurile militare nu-i mai dau o importanță strategică; Japonia n'ar preținde dărîmarea fortificațiunilor dela Wladivostok, nici cedarea insulei Sachalin. Ca despăgubiri nu cere, decît reîntórcerea cheltuelilor reale.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Cărți de rugăciuni și predicii.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III. Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodată pentru ori-ce timp și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care com separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catehismul lui Decharbe, de V. Christe. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la

Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolescu, editura lui Dr. E. Dianu. Timișoara 1895. O cărticică de mângăiere-sufletescă, care costă legată 3 cor. (plus 10 b. porto).

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul francez de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicii de ale vestitului orator eclesiastic francez. Prediciile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc *resăriten*, și fie-care este pusă la acea Duminecă sau sărbătoare, cu a cărei evangheli se potrivește predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbajiu ales. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Iunie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	118.—
Renta de corone ung. 4%	97.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.45
Bonuri rurale croate-slavone	89.25
Impr. ung. cu premii	220.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	168.75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	100.55
Renta de argint austr. 4 1/10	100.40
Renta de aur austr. 4%	119.90
Renta de corone austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.05
Losuri din 1860.	158.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.46
Acții de-ale Băncii ung. de credit	782.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	664.50
Napoleoniori	19.12
Mărci imperiale germane	117.30
London vista	240.27 1/2
Paris vista	95.45
Note italiene	95.45

Cursul pieței Brașov

Din 15 Iunie n. 1905.

Bancnote rom. Oump.	18.96	Vënd.	19.—
Argint român.	18.92		18.96
Napoleoniori.	19.06		19.10

Galtent	11.2	11.30
Ruble Rusești	2.53	2.54
Mărci germane	117.20	117.50
Lire turcesc	21.50	21.60
Scris fene. Albina 5%	101.—	102.—

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
Listă de bucate românescă.
De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
70—0 conducătorul restaurantului.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrișei administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administr. „Gazetei Trans.“

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1904 29 Maiu	Activ	1905 20 Maiu	29 Maiu
98 260,633	69.158,633 Reserva metalică Aur 44.972,035	64.182,109	64.117,535
3.920,566	29.102,000 Reserva Trate Aur 19.145,500	4.412,937	4.716,331
41.702,245	Argint și diverse monete	32.670,132	38.372,546
8.957,010	Portofoliu Român și Străin	20.786,781	21.583,345
11.999,900	*) Impr. contra ef. publ. 6.087,900	11.999,990	11.999,990
13.764,320	„ „ „ în cont curent 15.495,445	14.316,173	14.316,173
1.727,546	Fonduri publice	2.962,397	2.943,984
5.571,498	Efectele fondului de rezervă	5.670,958	5.670,958
568,763	Efectele fondului de amortisare imob. și material.	573,592	573,592
736,436	Imobili	656,311	662,490
78.956,469	Mobilier și Mașini de Imprimerie	82.308,752	82.761,052
—	Cheltueli de Administrațiune	—	—
17.043,097	Deposite libere	63.538,168	61.681,195
283.208,483	Compturi curinți	304.078,300	309.399,191
	Compturi de valori		
	Pasiv		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
18.427,715	Fond de rezervă	19.771,835	19.771,835
2.763,670	Fondul amortisării imobilelor și material	2.946,244	2.946,244
166.789,010	Bilete de Bancă în circulațiune	162.115,310	162.478,070
884,629	Dobândi și beneficii diverse	908,907	967,617
78.956,469	Deposite de retras	82.308,752	82.761,052
3.886,990	Compturi curinți	24.027,252	28.474,373
283.208,483	Compturi de valori	304.078,300	309.399,191
	Scomptul 5%		
	*) Dobânda 6%		

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, dacă fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbiciose la stomach și pânțee, în contra căreilor și acrelei la stomach, constipațiune cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bote femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, dacă fiecare sticlă este provădută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pielii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucati Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marea de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul A. MOLL, C. și P. furnisor ai curții imperiale Viena, Tuchlauben 9 Comande din provinciă se efectuează gîlinc prin rambursă postală. La depozite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL. Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter și engros la D. Eremia Nepoșil.

În atențiunea Damelor și Domnilor!

Confecțiuni de Dame
Têrgul Inului Nr. 28.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de bărbați
Têrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Dela deschiderea prăvăliilor mele mi-am procurat tot-deuna depositul meu de haine cu bani gata, prin ceea-ce mă află în plăcută situație de a oferi Onor. public favorurile cele mai extreme, mai ales că cumpărătura a doua de primăvară a fost foarte favorabilă și succésă. Depositul meu de haine constă din confecțiuni de ale firmelor indigene și streine din cele mai distinse; se confecționează sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă din stoffe curat de lână și cu accesoriu de cele mai durabile.

Ceea-ce privesce prețurile, aceste sunt așa de ieftine, încât ori cine se pôte convinge, că cu prețuri așa de favorabile nimeni nu pôte servi. — Fiind-că principiul meu este să fac de ver mare cu puțin profit ofer: garderobă pentru bărbați din stoffe bune după cea mai din urmă modă cu următoarele prețuri:

- I Costum în ori-ce colóre,
- I Pardesiu căptușit cu mătase,
- I Pantalon,
- I Vestă de pichet modernă,

la olalată le dau cu 20 fiorini.

Asortiment mare de haine pentru Dame și bărbați.

Cu totă stima **N. P. GOLDMANN,** magazin de haine pentru dame și bărbați.

PREȚURİ FĂRĂ CONCURRENTĂ!

Despărțământul pentru Dame.
Têrgul Inului Nr. 28.

1 Haveloc de Dame	fl. 4 50.
Palton negru modern	fl. 6 —.
Paletot	fl. 6 —.
„ de fetițe, copii	fl. 4 —.
„ de Dame doubel engl.	fl. 4 —.

Despărțământul pentru bărbați.
Têrgul Inului Nr. 31—33 în palatul lui Czell.

1 Pardesiu modern pentru bărbați	fl. 7-50.
Tilster engl. modern double	fl. 8 —.
Costum modern Sacco	fl. 7-53.
Haveloc	fl. 6 —.
Costum de școlari	fl. 4-50.
Pardisii de copii	fl. 5 —.
Costume de copii dela 1 fl. 50 cr.	

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătoare.